

PENGKELASAN KULTIVAR YAM
(*Dioscorea alata* L.) DI MALAYSIA

AHMAD FAUZI BIN MAMAT & MOHD ARIEFFIN

FAKULTI SAINS DAN TEKNOLOGI
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA TERENGGANU
TERENGGANU
2000 / 2001

1100024488

LP 1 FST 3 2001

1100024488

Pengkelasan kultivar Yam (Dioscorea alata L.) di Malaysia /
Ahmad Fauzi Mamat@Mohd Ariffin.

1100024488

PERPUSTAKAAN

KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA
(KUSTEM) *eln 877*

Pengarang <i>Ahmad Fauzi</i>	No. Panggilan <i>FST</i>
Judul	
Tarikh	Waktu Pemulangan
<i>10/3/05</i>	<i>UK 7914</i>

*LP
1
FST
3
2001*

*LP
1
FST
3
2001*

PENGKELASAN KULTIVAR YAM (*Dioscorea alata* L.) DI MALAYSIA

Abdulmalik bin warisatulhae sabriyah

Syukur kerajaan dan SWT kerajaan bagi derma dan bantuan yang telah diberikan saya menyampaikan projek tahniah dan yang berpuas, "Pengkelasan Kultivar Yam (*Dioscorea alata* L.) di Malaysia".

Saya mahu mengucapkan rasa **OLEH** rasa kepada pengerusi saya, Prof. Ahmad,
Dr. Syed Mohd Zain Syed Hassan yang banyak memberi dorongan serta bimbingan
kepada saya sepanjang projek ini berjalan. Dan tak ketinggalan kepada penyelesaian projek
tersebut adalah **AHMAD FAUZI BIN MAMAT @ MOHD ARIFFIN** yang terlibat secara langsung dalam menyampaikan projek ini.

Terima kasih yang tidak ternilai kepada ahli keluarga saya serta
pada kerabat dan saudara dalam membantu membuat projek ini.

**Laporan Projek ini merupakan sebahagian daripada keperluan untuk
mendapat Ijazah Bachelor Sains (kepujian) Biologi**

Aku rasa, para bukuk serta pengaruhnya kemas sifatnya pada saya tidaklah
dilakukan sengaja, tetapi yang pasti adalah dengan cinta-cinta Allah dan orang yang
berada di sekitar kita yang sangat besar.

Bilangan halaman pada projek ini adalah sebagai berikut:

ABMAD FAUZI BIN MAMAT @ MOHD ARIFFIN

UK 2218

FAKULTI SAINS DAN TEKNOLOGI,
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA TERENGGANU,
TERENGGANU.
2000/2001

PENGHARGAAN

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.

Syukur kepada Allah SWT kerana taufiq dan inayah-Nya, telah mengizinkan saya menyiapkan projek tahun akhir ini yang bertajuk; “**Pengelasan Kultivar Yam (*Dioscorea alata*L.) di Malaysia**”.

Saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada penyelia saya, Prof. Madya Dr. Sayed Mohd Zain Sayed Hassan kerana banyak memberi dorongan serta bimbingan kepada saya sepanjang perlaksaan projek ini. Dan tak lupa juga kepada penyelaras projek tahun akhir iaitu Prof. Madya Dr. Awang Soh Mamat serta pegawai-pegawai pertanian yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam menyiapkan projek ini.

Terima kasih yang tidak terhingga saya ucapkan kepada ahli keluarga saya serta sahabat-sahabat sekelian dalam membantu memberi nasihat, dorongan, teguran serta sokongan moral kepada saya sepanjang pembelajaran saya di Kolej Universiti Terengganu.

Akhir kata, jasa baik serta pengorbanan kamu semua pada saya tidak akan dilupakan. Insyaallah. Segala yang baik adalah datang daripada Allah dan segala yang buruk datang dari diri saya sendiri.

Sekian, Wa billahi taufiq wassalamu'alaikum warahmatullahi wabarakatuh.

AHMAD FAUZI BIN MAMAT@MD ARIFFIN

UK 2218

BACHELOR SAINS (KEPUJIAN) BIOLOGI

KOLEJ UNIVERSITI TERENGGANU(UPM).

ABSTRAK

Kajian ini dilakukan untuk mengkelaskan varieti tanaman bagi spesies Yam atau *Dioscorea alata* di Malaysia. Lima lokasi yang dikenal pasti sebagai kawasan penanaman Yam di Malaysia iaitu di Kuala Berang, Pasir Putih, Tanah Merah, Machang, dan Pasir Mas. Kawasan tersebut kemudianya telah dipilih sebagai lokasi koleksi tuber Yam. Yam mempunyai pelbagai jenis nama tempatan mengikut daerah tertentu. Huraian morfologi dilakukan dengan membuat pemerhatian kepada ciri tabiat hidup pokok, dan ciri-ciri daun, dan tuber. Pengelasan varieti tanaman Yam seterusnya dilakukan dengan menganalisa melalui mata kasar keatas ciri-ciri pada tuber segar. Ciri pada tuber yang digunakan ialah saiz, bentuk, dan warna kulit dan isi tuber. Hasil daripada kajian ini, didapati wujud lapan kumpulan kultivar Yam di Malaysia. Kumpulan kultivar ini, boleh dipecahkan kepada tiga jenis berdasarkan warna kulit dan isi yang berbeza. Nama-nama tempatan bagi kumpulan kultivar dicadangkan untuk menamai jenis-jenis yang berbeza. Kultivar-kultivar tersebut ialah kumpulan berbentuk kipas, pipeh-bulat, ‘ovate-lebar’, ‘ovate-oblong’, bulat, oval, ovate, dan obovate.

ABSTRACT

This study was conducted to classify cultivated variety of Yam species (*Dioscorea alata* L.) in Malaysia. Five locations of Yam cultivation in Malaysia, i.e Kuala Berang, Pasir Puteh, Tanah Merah, Machang, dan Pasir Mas were identified as collection sites for this study. Yam has many different local name according to the district. Morphological description was done according to the observation of plant habit and character of leaves in the field. Furthermore, the Yam cultivars classification was done through visual observation on the characteristic of fresh tuber. Characteristic of tuber used were size, shape, colour and flesh of tuber. The result of this study indicated that there were eighth groups cultivars exist in Malaysia. Each cultivars can be separated into three kind on the basic of skin and flesh colour. Vernacular name for each cultivars ware suggest to be used for those different cultivars. The name of those cultivars are in according with the form of tuber, that is fan, round- flattened, ovate-width, ovate-oblong, round, oval, ovate and obovate forms.